

# Vzdelávanie – najvyššia priorita vlády?! Ako kde...

**Singapur – krajina, kde je národné vzdelávanie prioritou a kde učiteľom nemôže byť každý. Ako sa Singapur dostal na vrchné priečky v medzinárodných meraniach a prečo slovenskí žiaci dosahujú v rovnakých meraniach stále podpriemerné výsledky?**

Tieto a mnohé ďalšie závažné otázky školskej praxe otvoril už 8. ročník medzinárodnej odbornej konferencie pre pedagógov Učiteľ nie je Google, ktorý sa dnes začal v Senci. Organizátorom najväčšieho podujatia pre učiteľov na Slovensku, ktoré potrvá až do piatku, je odborné nakladateľstvo Dr. Josef RAABE Slovensko, odborným garantom Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave a spoluorganizátorom Inštitút ekonomických a spoločenských analýz (INESS).

Ak sa pozrieme na demografickú vývojovú krivku Slovenska, musíme konštatovať, že potreba učiteľov sa bude u nás až do roku 2024 zvyšovať a to už od materských škôl. Budeme potrebovať viac pedagógov a najmä s príslušnou kvalifikáciou. No len ku koncu mája bolo vypísaných viac ako 1000 inzerátov na miesta pedagógov. Táto situácia nie je ojedinelá. V každej krajine a to nielen v Európe problém „kto má učiť“ narastá, ak nie kulminuje. A rôzne krajiny majú rôzne riešenia. Dnes a zajtra budú odborníci zo Slovenska, Singapuru, USA, či Českej republiky hovoriť na konferencii



aj o tom, ako v ich krajinách s týmto problémom nedostatku a nekvalifikovanosti vyrovnávajú.

## Zákon a realita na Slovensku

Slovenská republika vo svojej najdôležitejšej právnej norme ustanovuje právo na vzdelanie občanov. Toto právo sa vykonáva na školách a predpokladá vzdelaných a kvalifikovaných pedagógov. Ako to však v skutočnosti je? Kto učí deti? Kvalifikovaný učiteľ dejepisu učí aj matematiku a biolog slovenčinu. Ako je to možné?

*„U nás sa učiteľ považuje za kvalifikovaného aj vtedy, ak učí polovicu svojich hodín to, čo skutočne vyštudoval a získal odbornosť. V lepšom prípade. V horšom iba tretinu. A tak biológ pokojne učí slovenčinu a dejepisár aj matematiku. Podľa zákona je kvalifikovaný. My si myslíme, že to nie je v poriadku. Trváme na požiadavke kvalifikovaného učiteľa, teda odborníka na predmet, ktorý vyučuje. Pokiaľ sa však škola a jej učitelia dostanú do tejto situácie (a nemajú skutočne kvalifikovanú náhradu), musí byť vytvorený systém vzdelávania učiteľov v predmetoch, ktoré učia,“*

konštatuje **Mgr. Mira Bianchi Schrimpelová**, konateľka odborného nakladateľstva Dr. Josef RAABE Slovensko. Ako dodala, dôležitým zdrojom získavania cenných skúseností pre slovenských učiteľov sú príklady dobrej praxe zo zahraničia. Jedným z nich je istotne práve Singapur a jeho tzv. „**successfull story**“ vo vzdelávaní.

## Singapur si učiteľov váži

*„Kritériá výberu, ako aj hodnotenie počas štúdia a počas praxe budúcich učiteľov v Singapure sú na rozdiel od našej krajiny veľmi prísne a náročné,“* konštatuje **Khairi Sallehudin Bin Abdullah**, riaditeľ európskej divízie vydavateľstva Marshall Cavendish Education, ktorý dnes vystúpi pred slovenskými učiteľmi. Ako povedal: *„Učiteľmi sa môžu stať (a ostať nimi) naozaj len najlepší adepti. V Singapure sú učitelia vyberaní z prvej tretiny úspešne končiacich študentov. Osemdesiat percent z prijatých uchádzačov pred vstupom do programu vzdelávania učiteľov už získalo bakalársky titul v predmete, ktorý budú učiť! Učiteľom je iba každý ôsmy žiadateľ o prijatie do vzdelávacích programov pre učiteľov, a to iba po náročnom prijímacom procese. Tí, ktorí sú prijímaní, musia ukončiť štúdium skúškami na úrovni A. Ďalej nasleduje mnoho krokov zameraných na osobnostné predpoklady. Učiteľské povolanie je vysoko akceptované, pretože všetci vedia, aké náročné je stať sa učiteľom.“*

## Viac peňazí = kvalitnejšie školstvo?

Kvalitnejšie, lepšie vybavené školy, zaplatení a tak v mnohých prípadoch aj motivovaní a úspešní učitelia súvisia aj s množstvom peňazí, ktoré do rezortu vzdelávania tečú. Singapur by napríklad nikdy nedosiahol také dobré výsledky, ak by v ňom nepracovali natoľko kvalitní a pre svoju prácu nadšení odborníci. Do školstva ide v tomto malom ostrovnom štáte 5,5 miliónmi obyvateľov celých 20 % štátneho rozpočtu a ročný príjem učiteľa vo veku 25 – 29 rokov je približne 28 328 eur. Na Slovensku, krajine s porovnateľným počtom obyvateľov, bolo v roku 2018 do oblasti vzdelávania investovaných 2,1 mld. eur, čo je 13 % zo všetkých výdavkov vlády spolu, no napriek tomu sa platy učiteľov pohybujú **POD priemerom OECD** a zaostávajú aj voči našim najbližším susedom. *„Je zrozumiteľné, že zvyšovanie objemu peňazí zo štátneho rozpočtu do oblasti vzdelávania a regionálneho školstva prioritne je možné len vtedy, ak sa tento segment stane najvyššou prioritou vlády,“* konštatuje Mira Bianchi Schrimpelová.

**SViac informácií nájdete na [www.raabe.sk](http://www.raabe.sk)**

